

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 01.03.2005
KOM(2005) 65 v konečném znění

ZELENÁ KNIHA

Dědictví a závěti

{SEK(2005) 270}

(předložený Komisí)

1. Úvod

Tato Zelená kniha otevírá široký prostor pro konzultace ohledně dědictví *ab intestato* nebo závěti s mezinárodním prvkem.

Komise vyzývá všechny zainteresované osoby, aby jí své odpovědi i jakékoli jiné užitečné příspěvky zaslaly do 30. září 2005 Evropské komisi, Generální ředitelství spravedlnost, svoboda a bezpečnost, Oddělení C1 – Občanské svobody na adresu:

Commission européenne
Direction générale Justice, Liberté et Sécurité
Unité C1 – Justice civile
B – 1049 Bruxelles
Fax: + 32 (0) 2 299 64 57
E-mail: jls-coop-jud-civil@cec.eu.int

Osoby, které budou odpovídat v rámci této konzultace musí uvést, zda souhlasí, či nikoli s tím, aby jejich odpovědi a vyjádření byly zveřejněny na internetových stránkách Komise.

* * *

SLOVNÍČEK

„**Veřejná listina**“: dokument, který uvádí skutečnost nebo právní akt, jehož pravost je stanovena orgánem veřejné moci (například notářsky ověřená listina).

„**Apostila**“: formální úkon stanovený Haagskou úmluvou ze dne 5. října 1961 za účelem uznávání zahraničních dokumentů.

„**Osoby současně zemřelé**“: osoby, které jsou navzájem v dědickém poměru mezi sebou (například otec a syn), které zemřou za podmínek, kdy není možno určit, kdo zemřel první.

„**Mezinárodní soudní příslušnost**“: zvláštní pravomoc soudů určité země rozhodovat ve věci, která je mezinárodní povahy.

„**Zbytková pravomoc**“: pravidla mezinárodní příslušnosti soudů, která nebyla harmonizována na úrovni Společenství.

„**De cujus**“: osoba, která stojí na počátku dědictví (zůstavitel).

„**Usnesení o vykonatelnosti cizozemských soudních rozhodnutí**“: formální úkon nutný k uznání a vykonání cizího rozsudku.

„**Soud**“: příslušný soud nebo soud, kterému byla věc předložena.

„**Dědické dohody**“: dohody uzavřené před úmrtím o jednom nebo více budoucích dědictvích.

„**Dědictví ab intestato**“: dědictví bez zanechání závěti.

„**Spojené závěti**“: závěti, které vypracovaly dvě osoby nebo více ve stejném úkonu, buď ve prospěch třetí osoby, nebo navzájem sobě.

* * *

Přijetí celoevropského nástroje v oblasti dědictví bylo uvedeno již mezi prioritami Vídeňského akčního plánu¹ z roku 1998. Program opatření k provádění zásady vzájemného uznávání rozhodnutí v občanských a obchodních věcech², přijatý Radou a Komisí koncem roku 2000, stanoví, že pro tuto oblast bude vypracován příslušný nástroj. Novější Haagský program³ vyzývá Komisi, aby předložila Zelenou knihu pokrývající celou danou problematiku: rozhodné právo, příslušnost a uznávání, správní opatření (dědická osvědčení, evidence závětí).

Zvýšená mobilita osob v prostoru bez vnitřních hranic, stejně jako rostoucí počet svazků mezi příslušníky různých členských států, které jsou často doprovázeny nabýváním majetku nacházejícího se na území několika států Unie, značně komplikují dědictví.

Potíže, s nimiž se setkávají účastníci mezistátního dědického řízení jsou z větší části dány rozdílností základních norem, procesních norem a pravidel pro konfliktní zákonné předpisy upravujících tuto oblast v jednotlivých členských státech.

Normy mezinárodního soukromého práva Společenství, které byly dosud přijaty, oblast dědictví vůbec neřeší. Přijetí harmonizovaných předpisů na celoevropské úrovni se tedy jeví jako nezbytné.

Většina dědických řízení se řeší smírným způsobem. Proto by bylo nedostačující přijmout pouze právní předpisy Společenství týkající se výlučně určování soudů příslušných pro rozhodování sporů o dědictví, uznávání a vykonatelnosti jejich rozhodnutí.

Zjednodušení povinností účastníků mezistátního dědického řízení a účinnou odpověď na konkrétní problémy občanů musí být uvedeny v právním nástroji Společenství upravující nutně i uznávání mimosoudních dokladů a úkonů (závěti, notářské zápisy, správní akty). Vzhledem k tomu, že úplná harmonizace pravidel hmotného práva členských států není představitelná, je třeba věc řešit z hlediska konfliktních zákonných předpisů. Komise soudí, že pokud nebude přednostně vyřešena otázka rozhodného práva, nelze na úrovni Společenství v oblasti dědictví docílit žádného pokroku.

V tomto ohledu je třeba především prozkoumat oblast působnosti konfliktních zákonných předpisů, jež jsou jádrem zákonodárné iniciativy a jež by případně mohly pokrýt velmi širokou oblast: platnost závětí, dědická způsobilost, dědické výhrady, vypořádání a rozdělení dědictví, ideální spoluvlastnictví...

Zvláštní pozornost musí být věnována i otázce kritéria určení příslušnosti. Jak je v mezinárodním právu soukromém časté, existuje silná tendence nalézt „to“ kritérium určení příslušnosti, které by samo o sobě vyřešilo všechny problémy. Mohla by to být například dlouho upřednostňovaná státní příslušnost nebo místo obvyklého pobytu, které je nyní více „v módě“.

V oblasti dědictví však žádné kritérium není ideální. Poslední bydlíště zesnulého použité jako kritérium určení příslušnosti by s sebou mohlo přinést například použití takového zákona, který se jen velmi málo váže k danému dědictví: v případě, kdy *de cuius* nemá státní

¹ Úř. věst. C 19, 23.1.1999.

² Úř. věst. C 12, 15.1.2001.

³ Viz závěry ze zasedání předsednictva Evropské rady v Bruselu konaného ve dnech 4. a 5. listopadu 2004.

příslušnost země, v níž zemřel, a většina děděného majetku se nachází v jiné zemi. Je tedy tak nutné snažit se o nalezení jediného kritéria určení příslušnosti? Není naopak výhodnější přijmout určitou pružnost, včetně poskytnutí možnosti výběru účastníkům?

Ať již totiž bude kritérium určení příslušnosti zvolené budoucí normou Společenství jakékoli, nebude možno vyloučit, že toto kritérium bude v určitých situacích jen málo vhodné pro právní potřeby účastníků dědického řízení. Tyto potřeby představují kritérium, které je třeba zohlednit v kontextu jednotného trhu zaručujícího volný pohyb osob. Daná osoba tak může pobývat určitou dobu v nějaké zemi, aniž by tam nabyla jakýkoli majetek, protože předpokládá, že se jednou vrátí do své země původu, kde ostatně stále žije její rodina a kde se též nachází její majetek. Pokud taková osoba zemře v zemi svého momentálního pobytu, mohlo by být odůvodněné, aby se její dědictví řídilo zákonem státu, jehož je státním příslušníkem. Naproti tomu, použití zákona podle státní příslušnosti ztrácí zákonné odůvodnění, pokud *de cujus* opustil zemi svého původu již před dlouhou dobou a pobývá v jiném členském státě, kde se nachází všechny jeho vazby, rodinné i majetkové.

* * *

Určení rozhodného zákona je sice podstatné, ovšem nelze podceňovat ani otázku soudní příslušnosti. V některých státech je povinné soudní řízení, v jiných je nezbytné jen při vypořádávání složitých a sporných dědictví.

Vydávání zákonů v oblasti soudní příslušnosti zahrnuje i rozhodnutí, zda je nutno stanovit jedině kritérium určení příslušnosti nebo zda je naopak možno připustit určitou flexibilitu.

Vzhledem k tomu, že v mnoha členských státech probíhají dědická řízení mimo soudy, často jen před správními orgány či s pomocí určitých právnických profesí, je navíc nutné se zabývat případnými předpisy o mezinárodní příslušnosti těchto orgánů a profesí.

Při zkoumání všech těchto aspektů bude nutné prostudovat řadu speciálních otázek, jako například dědické dohody, dědické výhrady a dědické „trusty“. Tento institut, který většina právních systémů vůbec nezná, je nicméně v několika členských státech používán.

Zákonodárný zásah Společenství v oblasti dědictví se bude muset v neposlední řadě zaměřit i na odstraňování správních a praktických překážek. Z tohoto pohledu bude třeba připravit vytvoření „evropského dědické osvědčení“. Tento požadavek je výslovně uveden v Haagském programu, stejně jako evidence závětí.

2. PRAVIDLA PRO KONFLIKTNÍ ZÁKONNÉ PŘEDPISY

2.1. Obecné otázky

O univerzálnosti těchto budoucích předpisů by nemělo být sporu: omezit použití harmonizovaných konfliktních zákonných předpisů na mezinárodní situace pouze „v rámci Společenství“ a vyloučit tak situace, do kterých zasahují právní řády třetích zemí, neboť to by jen zkomplikovalo úkol soukromých osob i právních profesionálů.

Nejdříve je třeba vyjasnit rozsah příslušnosti určitého zákona v oblasti dědictví tam, kde stejné věci nejsou nutně upraveny dědickým právem ve všech právních řádech. Harmonizaci pravidel pro konfliktní zákonné předpisy bude tedy muset provázet definice působnosti dědického zákona.

Zadruhé je nutno určit jedno či více kritérií příslušnosti zákona.

Konečně je důležité vědět, zda se budoucí právní předpisy Společenství kromě určení dědiců a jejich práv budou zabývat i jednotlivými způsoby převodů dědictví na dědice.

Otázka 1 : *Jaké otázky má řešit dědické právo?*

Zejména jde o to, zda se pravidla pro konfliktní zákonné předpisy mají omezit na určení dědiců a jejich práv, nebo mají pokrývat i problematiku vypořádání či rozdělení dědictví?

Otázka 2 : *Jaké kritérium se má použít pro určení příslušnosti zákona? Má se používat stejné kritérium pro celou oblast, na kterou se vztahuje rozhodný zákon, nebo se mají používat různá kritéria pro různé aspekty dědictví?*

A především, má konfliktní zákonný předpis Společenství rozlišovat mezi movitým a nemovitým majetkem? Je třeba vyhradit určitou roli zákonu státu, v němž se nachází příslušná nemovitost?

2.2. Závěti a dědické dohody

Pokud jde o platnost závětí, přijaly právní řády členských států velmi různorodá řešení, a to pokud jde o způsobilost pořídit závěť, formy závětí, věcná platnost, spojené závěti⁴, dědické dohody⁵ nebo odvolatelnost. Pravidla pro konfliktní zákonné předpisy jsou také rozdílná.

Otázka 3 : *Jaký zákon má být rozhodný pro:*

- obecnou způsobilost pořídit závěť?

- platnost:

- pokud jde o formu závětí?
- pokud jde o věcnou postatu závětí?
- spojené závěti?
- dědické dohody?
- odvolání závětí?

Jak formulovat konfliktní zákonný předpis, aby byla zohledněna případná změna příslušného rozhodného zákona mezi datem porízení závětí a datem úmrtí?

⁴ Závěti pořízené dvěma osobami v jednom a tomtéž dokumentu.

⁵ Dohody v rámci jednoho či více dědických řízení, jež dosud nebyla zahájena.

2.3. Osoby současně zemřelé

Pořadí, v jakém zemřou dvě osoby, které by mohly jedna po druhé dědit, může mít dopad na práva jejich vlastních dědiců. Pokud tyto osoby zemřou při jedné a téže události, předpokládá se v některých členských státech, že zemřely ve stejný okamžik. V jiných státech se však předpokládá pořadí, v kterém zemřely. Pokud se dědictví po současně zemřelých osobách řídí rozdílnými zákony, pak to může znemožnit vypořádání těchto dědictví.

Otázka 4 : *Jak vyřešit otázku případné neslučitelnosti zákonů rozhodných při dědictví po současně zemřelých osobách?*

2.4. Volba práva rozhodného při dědictví

Ačkoliv členské státy Evropské unie většinou nepřipouštějí výběr dědického práva budoucím *de cuius* nebo dědici, zůstává tato otázka nadále relevantní. Bez ohledu na to, jaké kritérium příslušnosti zákona bude zvoleno, není možné vyloučit, že se v některých situacích ukáže jako nevhodné pro právní potřeby účastníků dědického řízení. Proto je nutné počítat s určitou pružností.

Otázka 5 : *Je třeba připustit, aby budoucí *de cuius* (v dědění ze závěti nebo *ab intestato*) měl možnost si zvolit právo, kterým se bude dědictví řídit, a to se souhlasem předpokládaných dědiců nebo bez takového souhlasu? Je třeba toto právo rozšířit na dědice po zahájení dědického řízení?*

Otázka 6 : *Pokud připustíme volbu dědického práva, je nutné omezit možnosti takové volby a stanovit její náležitosti? Je třeba připustit tato kritéria: státní příslušnost, bydliště, místo obvyklého pobytu nebo jiná, s výhradou, že nebudou stanoveny jako objektivní příslušnost?*

Otázka 7 : *Kdy lze tato kritéria příslušnosti uplatnit? Je třeba je přiřadit ke konkrétním podmínkám (trvání, stav k datu úmrtí...)?*

Otázka 8 : *Je třeba připustit volbu zákona rozhodného na spojené závěti a dědické dohodě? Je nutné stanovit hranice pro takovou volbu? Pokud ano, jakým způsobem?*

Otázka 9 : *Musí se povolit druhému z manželů, aby si zvolil zákon rozhodný na svoji úpravu majetkových vztahů v manželství, aby se jím řídilo jeho dědictví?*

2.5. Povinné dědické díly

Právní řády všech členských států upravují ochranu osob blízkých zesnulému, který by je chtěl vydědit. Tato ochrana často nabývá formy povinných dědických dílů, avšak tento mechanismus není uvnitř Evropské unie uznáván jednomyslně.

Otázka 10: *Je třeba zachovat použití povinného dědického dílu, pokud právo určené podle konfliktních zákonných předpisů tento institut nezná nebo definuje jeho působnost odlišným způsobem? Pokud ano, za jakých podmínek?*

2.6. Dědické trusty

Má-li nějaký trust mezinárodní charakter, pak soudy i ostatní příslušné orgány, které o něm mají rozhodovat, musí být schopny určit, které zákony jsou na něj rozhodné. Kromě uznané možnosti zakladatele trustů zvolit si rozhodné právo, by se mohlo ukázat jako nezbytné vypracovat pro trust zvláštní konfliktní zákonné předpisy.

Otázka 11 : *Je třeba přijmout u trustů zvláštní konfliktní zákonné předpisy? Pokud ano, jaké?*

2.7. Postoupení

Sjednocením konfliktních zákonných předpisů na úrovni Společenství dojde k tomu, že postupování věcí bude zbytečné, pokud všechny prvky příslušnosti se budou nacházet v jednom členském státě. Problém ovšem vznikne, když konfliktní zákonné předpisy určí právo třetího státu.

Otázka 12 : *Musí budoucí nástroj Společenství připouštět postoupení tehdy, pokud harmonizované konfliktní zákonné předpisy určí zákon třetího státu? Pokud ano, za jakých podmínek a s jakým omezením?*

2.8. Předběžné otázky

Zákon rozhodný pro dědictví někdy podmiňuje vyřízení tohoto dědictví odpovědí na tzv. „předběžnou“ otázku, která se však může řídit jiným zákonem: platnost manželství nebo partnerství, zjištění příbuzenského vztahu...

Otázka 13: *Jaký konfliktní zákonný předpis je třeba přijmout pro určení zákona rozhodného pro předběžné otázky týkající se účinků dědictví?*

3. PRAVIDLA TÝKAJÍCÍ SE PŘÍSLUŠNOSTI

Členské státy přijaly nejrozličnější kritéria: poslední bydliště zemřelého, bydliště navrhovatele či odpůrce, umístění určitého majetku, nebo i státní příslušnost zemřelého nebo jednoho či druhého účastníka sporu. V této oblasti je třeba brát v úvahu velmi různorodé zájmy: zájmy předpokládaných dědiců, kteří často mají bydliště v různých zemích, ale také zájmy příslušných států, zejména proto, že se určitý majetek nachází na jejich území.

3.1. Volba hlavního místa soudní příslušnosti

První možností je stanovit jediný příslušný soud bez ohledu na rozlišení dané movitým či nemovitým charakterem dědictví. Ale, podobně jako v případě toho, co by se mělo udělat v oblasti rozhodného zákona, bylo by namístě i zde přijmout pružnější předpisy, a to několika způsoby.

Otázka 14 : *Je v oblasti dědictví žádoucí dospět k jedinému soudu? Je možné upustit od příslušnosti tohoto soudu v situaci, kdy se jedná o nemovitosti? Je-li třeba uplatnit jediné všeobecné kritérium, jaké by to mělo být?*

Otázka 15 : *Lze uvažovat o tom, že by se dědicům umožnilo předložit věc soudu jiného členského státu, než je stát určený případným základním konfliktním zákonným předpisem*

příslušnosti? Pokud ano, za jakých podmínek?

Otázka 16 : *Je třeba v průběhu dědického řízení projednávaného v jednom členském státě připustit možnost požádat soud jiného členského státu, v němž se nachází majetek patřící do dědictví, aby přijal prozatímní a ochranná opatření?*

Otázka 17 : *Je třeba do budoucích právních nástrojů Společenství zapracovat ustanovení umožňující převedení věci ze soudu jednoho členského státu k soudu jiného členského státu a pokud ano, za jakých podmínek?*

Použití kritérií definovaných budoucím nástrojem může vést k určení soudu třetího státu. V takovém případě není zcela žádoucí zřít se jednostranně příslušnosti soudů členských států, když by ostatní kritéria příslušnosti rozhodného zákona, vyřazená na úrovni Společenství, byla relevantní pro jednostranné určení příslušnosti těchto soudů vzhledem k příslušnosti třetích států. Ponechat odpověď na tuto otázku na vnitrostátních právních předpisech členských států, jakožto „zbytková pravomoc“, by znemožnilo nalézt společné řešení a mohlo by vytvářet další konflikty v oblasti příslušnosti.

Představme si, že kritériem Společenství v oblasti příslušnosti by bylo poslední bydliště zemřelého. Občan členského státu A zemře v třetím státě, kde si před nedávnou dobou zvolil bydliště. Všichni jeho dědicové se nacházejí v členském státě A a většina jeho dědictví v členském státě B. V takovém případě právo Společenství (poslední bydliště zemřelého) neurčí žádný členský stát, ani A, ani B, přestože dědictví má mnohem užší spojitost s těmito dvěma státy, než se třetím státem posledního bydliště zemřelého. Odkázat řešení této otázky na vnitrostátní předpisy by mohlo vést k novému problému. Pokud členský stát A použije kritérium státní příslušnosti a členský stát B kritérium místa dědictví, dochází k pozitivnímu konfliktu příslušnosti. V opačném případě dojde k negativnímu konfliktu příslušnosti.

Otázka 18 : *Jaké prvky by byly relevantní pro stanovení příslušnosti soudů členských států ve výše uvedené situaci?*

Otázka 19 : *Bude třeba tyto zvláštní předpisy ohledně příslušnosti použít také na majetek, nacházející se na území třetího státu, který si na něj nárokuje výhradní pravomoc?*

3.2. Řízení spojená s převody nemovitostí

Převod vlastnictví nemovitosti vyžaduje zápis do různých rejstříků. V některých členských státech se zápisy do těchto rejstříků provádějí pouze na základě předložené vydaného rozsudku nebo listiny vystavené vnitrostátními orgány. Bylo by možno uvážit to, že by se změna v rejstříku mohla provést na základě dokumentů vydaných v jiném členském státě.

Otázka 20 : *Je třeba vyhradit pravomoc orgánům v místě, kde se nachází nemovitost, která je předmětem dědictví, zatímco orgánům jiného členského státu patří hlavní pravomoc pro:*

- vystavení dokladů nutných ke změně zápisů o vlastnictví?
- provedení správních aktů a převodu majetku?

Otázka 21 : *Lze vypracovat jednotné dokumenty Společenství, které by se používaly ve všech členských státech, v nichž se nachází majetek dědictví? Pokud ano, jaké stávající doklady by mohly být sjednoceny? Lze odstranit nebo zjednodušit některé úkony, které jsou dosud nezbytné v rámci mezinárodních dědických řízení? Pokud ano, které?*

3.3. Příslušnost mimosoudních orgánů

Vzhledem k významu funkcí vykonávaných mimosoudními orgány – notáři nebo pracovníky různých správních orgánů – dědicům by mělo být umožněno, aby splnili některé formality u orgánů v blízkosti jejich bydliště, pokud nepobývají v místě určeném předpisem hlavní příslušnosti.

Otázka 22 : *Je třeba stanovit, aby se harmonizované pravidlo příslušnosti vztahovalo i na ostatní orgány, jež mohou zasahovat do oblasti dědictví?*

Otázka 23 : *Je třeba stanovit, že některé formality bude možno splnit u orgánů jiného členského státu, než je stát určený hlavním konfliktním zákonným předpisem příslušnosti? Je třeba takovou možnost nějakým způsobem vymezit?*

3.4. Trusty

Vzhledem k tomu, že oblast dědictví byla vyloučena z působnosti nařízení (ES) č. 44/2001, neexistují předpisy Společenství v oblasti příslušnosti pro spory týkající se dědických trustů, které tímto nařízením nejsou upraveny.

Otázka 24 : *Které předpisy týkající se příslušnosti by měl obsahovat budoucí nástroj Společenství v oblasti dědických trustů?*

4. PŘEDPISY TÝKAJÍCÍ SE UZNÁVÁNÍ A VYKONÁVÁNÍ

Budoucí právní předpisy Společenství musí zjednodušit úkol dědiců tím, že umožní uznávání a vykonávání listin a dokumentů nutných k uznání jejich práv: soudní rozhodnutí, notářské zápisy, závěti, doklady potvrzující dědickou způsobilost, plné moci udělené osobám pověřeným správou a vypořádáním dědictví...

4.1. Uznávání a vykonávání rozsudků

Vypracováním harmonizovaných předpisů o rozhodném právu a o příslušnosti dosáhnou budoucí právní předpisy velmi vysokého stupně vzájemné důvěry, takže udržování přechodných opatření pro uznávání a vykonatelnost rozsudků budou zbytečná. V případech, kdy by i přesto nadále přetrvávaly důvody zamítnutí, musely by být tyto důvody stejné pro všechny členské státy.

Otázka 25 : *Je možné zrušit usnesení o vykonatelnosti cizozemských soudních rozhodnutí za účelem uznávání rozsudků? Je třeba naopak zahrnout důvody zamítnutí uznání a výkonu rozsudků? Pokud ano, jaké?*

Otázka 26 : *Je možno uvažovat o tom, že by rozsudek vydaný ve věci dědictví v jednom členském státě byl plnoprávně uznán a že by bylo možné měnit bez dalšího řízení zápisy v pozemkových knihách v jiném členském státě? Je třeba vycházet z článku 21(3) nařízení (ES) č. 2201/2003?*

4.2. Uznávání a výkon listin a závětí

V určitém počtu členských států vystavují notáři i další orgány veřejné listiny o převodu a vypořádání dědictví. Je třeba upravit uznávání a vykonávání těchto listin.

Kromě toho je nutno se zabývat případnými předpisy rozhodnými pro cizozemské závěti, které často nemohou být plně uplatněny.

Otázka 27 : *Lze použít na veřejné listiny vystavené v oblasti dědictví stejný režim uznávání a vykonávání jako u rozsudků? Je možné následkem toho předpokládat, že notářské zápisy vyhotovené v jednom členském státě v oblasti dědictví umožní změnit bez dalšího řízení zápisy v pozemkových knihách v jiných členských státech? Je třeba vycházet z článku 46 nařízení (ES) č. 2201/2003?*

Otázka 28 : *Je třeba připravit zvláštní předpisy směřující ke zjednodušení toho, aby v jednom členském státě bylo možno uznávat a vykonávat závěti porízené v jiném členském státě?*

4.3. Třetí správci (včetně dědických trustů).

Určení třetích osob pověřených správou nebo vypořádáním dědictví je v jednotlivých členských státech buď dobrovolné nebo povinné. Určení těchto osob, stejně jako jejich pravomocí, které je v každém právním řádu upraveno odlišně, není v jiných členských státech vždy uznáno.

Jedná-li se o uznávání a vykonatelnost rozhodnutí vydaných k dědickým trustům, je třeba se zabývat i uznáním těchto trustů jako takových a jejich účinků na změnu zápisů v pozemkových knihách.

Otázka 29 : *Lze předpokládat plnoprávné uznávání jmenovaných třetích správců a jejich pravomocí ve všech členských státech? Je třeba stanovit důvody umožňující napadnout toto jmenování a tyto pravomoci?*

Otázka 30 : *Je třeba vypracovat osvědčení potvrzující jmenování třetího správce a uvádějící jeho pravomoci? Jaká osoba nebo orgán by měla být pověřena vystavováním takového osvědčení? Jaký by měl být obsah tohoto osvědčení?*

Otázka 31 : *Mělo by uznání dědických trustů umožnit zápis majetku trustu včetně jeho navazujících nároků do pozemkových knih? Jaká ustanovení je třeba přijmout v opačném případě?*

Otázka 32 : *Je třeba přijmout ustanovení zachovávající použití dědické výhrady upravené zákonem o dědictví nebo jiným zákonem, která by vyžadovala použití této ochrany navzdory existenci nějakého trustu? Pokud ano, jaká?*

5. PROKÁZÁNÍ DĚDICKÉ ZPŮSOBILOSTI: EVROPSKÉ OSVĚDČENÍ DĚDICE

Prokazování způsobilosti dědice je upraveno v jednotlivých právních řádech různým způsobem. Podstatné pro dědice je to, aby mohli uplatnit svá práva na převzetí majetku z dědictví, který na ně přechází, bez nutnosti zahajovat zvláštní řízení. Pokud existují harmonizované konfliktní zákonné předpisy, je zavedení evropského osvědčení dědice s jednotnými účinky v celém Společenství proveditelné. Představuje to nepopiratelnou přidanou hodnotu.

Bude třeba vyřešit několik otázek: podmínky vystavování osvědčení, jeho obsah i důsledky.

Otázka 33 : *Jaké účinky by toto osvědčení mohlo mít?*

Otázka 34 : *Jaké údaje by mělo osvědčení obsahovat?*

Otázka 35 : *Ve kterém členském státě by mělo být vystaveno? Je třeba ponechat na rozhodnutí každého členského státu výběr orgánů, které budou moci toto osvědčení vydávat, nebo je vzhledem k obsahu a funkcím osvědčení třeba stanovit určitá kritéria?*

6. EVIDENCE ZÁVĚTÍ.

Vyhledávání závětí, zejména tehdy, jsou-li pořízeny v cizině, představuje někdy nepřekonatelnou překážku.

Otázka 36 : *Je třeba zřídit systém evidencí závětí ve všech členských státech? Je nutno vytvořit jeden centralizovaný rejstřík?*

Otázka 37 : *Jaké postupy by se měly přijmout pro usnadnění přístupu předpokládáných dědiců či příslušných orgánů k vnitrostátním prvkům takového systému nebo do centralizovaného rejstříku (včetně přístupu z jejich vlastního členského státu) ?*

7. OVĚŘOVÁNÍ

Vytvoření evropského soudního prostoru zahrnuje i odstranění nebo zjednodušení formalit.

Otázka 38 : *Bude činit potíže odstranit veškeré formality spojené s ověřováním či s apostilami, tedy potvrzením pravosti a platnosti veřejných listin vystavených v jednom členském státě a týkajících se dědictví?*

8. ZÁKONODÁRNÝ PŘÍSTUP

Z hlediska toho, co bylo uvedeno výše bude vypracování souboru předpisů Společenství v oblasti dědictví a závětí představovat obzvláště rozsáhlou a složitou práci.

Otázka 39 : *Je možno předpokládat vypracování jednotného a úplného nástroje? Pokud ne, v jakém pořadí a v jakých etapách organizovat práce?*